

A gonosz a földön

***Kulcsvers: „Ezt parancsoltam nekik, mondván:
Hallgassatok az én szavamra, és én leszek a ti
Istenetek, ti pedig az én népem lesztek; és
járjatok minden úton, amelyet parancsoltam
nektek, hogy jól menjen nektek.”
Jeremiás 7:23***

***Kiválasztott igeszakasz:
Jeremiás 7:1-11, 21-23***

A kulcsversben szereplő parancs az Exodus 19:5, a Leviticus 26:3-12 és a Deuteronomium 5:33 versekben található parancsok rövid összefoglalása. Ha Izráel betartja Jehova parancsait, akkor élni és boldogulni fog a neki adott földön. Ez akkor is igaz volt, miután Izráel az északi Izráel törzsekre és a déli Júda törzsekre szakadt. Az engedelmesség mindig is a legfontosabb követelmény volt az Isten és a kiválasztott népe közötti szövetségben, nem pedig az áldozat. Miután ismét hamis istenek imádatába estek, Júda népe a templomba járt és áldozatot

mutatott be, hogy biztonságot keressen Jehova ítéletétől.

A mai kiválasztott igeszakaszban Jeremiás száján keresztül elhangzott Jehova szavát olvassuk, amely kimondja, hogy az engedelmesség fontosabb, mint a templomi áldozat: „Halljátok az Úr szavát, ti mindnyájan, Júda népe, akik ezeken a kapukon át jöttök, hogy imádjátok az Urat! Így szól a Mindenható Úr, Izráel Istene: Javítsátok meg utaitokat és cselekedeteiteket, és én megengedem, hogy ezen a helyen éljete. Ne bízzatok a csalóka szavakban, és ne mondjátok: Ez az Úr temploma, az Úr temploma, az Úr temploma! Ha valóban megváltoztatjátok cselekedeteiteket és viselkedéseteket, és igazságosan bánotok egymással, ha nem nyomjátok el a jövevényeket, az árvákat és az özvegyeket, és nem ontotok ártatlan vért ezen a helyen, és ha nem követitek más isteneket a saját kárátokra, akkor hagyom, hogy ezen a helyen éljete, a földön, amelyet örökre adtam atyáitoknak. De nézzétek, ti csalóka szavakban bíztok, amelyek értéktelenek. Lopni és gyilkolni fogtok, házasságtörést és hamis esküt fogtok elkövetni, tömjént fogtok égetni Baálnak, és más isteneket fogtok követni, akiket nem ismertek, aztán idejöttök, és előttem álltok ebben a házban, amely az én nevemet viseli, és azt

mondjátok: Biztonságban vagyunk – biztonságban, hogy mindezeket a gyűlöletes dolgokat megtegyük? Ez a ház, amely az én nevemet viseli (), rablók barlangjává vált számotokra? De én figyeltem! – mondja az Úr. Jeremiás 7:2-11

Ezek az erőteljes szavak azt mutatják, hogy semmilyen vallási szertartás vagy templomi áldozat nem hozna hasznot, ha Júda nem javítana gonosz útjain. Senki sem tarthatott igényt az ingyenes üdvösségre, miközben ismert bűnt követett el, vagy elhanyagolta elismert kötelességét. Ez volt a gonoszság Júda királyságában, amely ellen Jeremiás felszólalt. Azt hitték, hogy a templom, amelyet megszenteltségtelenítettek, védelmet nyújt nekik, amikor kijelentették: „Ez az Úr temploma!”

Ez a figyelmeztetés, hogy ne igényeljünk Isten kegyelmét anélkül, hogy engedelmeskednénk az Ő Igéjének, ma is ugyanolyan igaz, mint Jeremiás idején. Nem élhetünk hat napig engedetlenül minden héten, majd a szombaton az egyház épületében igényeljük az üdvösséget, azt állítva, hogy Krisztus ott van, hogy megmentsen minket. „Maradjuk-e a bűnben, hogy a kegyelem még inkább megsokasodjék? Isten ments!” – mondta Pál. (Róma

6:1,2). Krisztus keresztje, az engedelmességre irányuló őszinte erőfeszítésekkel együtt, a leghatékonyabb gyógymód az ilyen mérgező érzelmek ellen. Isten Fia feláldozta magát a mi vétkeinkért, hogy megmutassa az isteni törvény kiválóságát, de a bűn gonoszságát is. (Róma 7:13). Ne gondoljuk soha, hogy gonoszul cselekedhetünk következmények nélkül.

Egy új szövetség ígérete

***Kulcsvers: „Ez lesz az az szövetség, amelyet Izráel házával kötök: Azok után a napok után, mondja az Úr, törvényemet beléjük helyezem, és szívükbe írom; és én leszek az ő Istenük, ők pedig az én népem lesznek.”
Jeremiás 31:33***

***Kiválasztott igeszakasz:
Jeremiás 31:27-34***

Miután kiszabadította őket az egyiptomi rabszolgaságból, Isten megígérte, hogy Izráel „különleges kincs lesz ... minden népek között”, „papok királysága és szent nemzet”, ha engedelmeskednek az ő szavának és megtartják az ő szövetségét (2Mózes 19:5,6). Amikor ezeket a szavakat hallották, „az egész nép egyhangúlag felelt, és így szólt: Mindazt, amit az Úr mondott, meg fogjuk tenni. Mózes pedig visszaadta a nép szavait az Úrnak.” 8. vers

Annak ellenére, hogy megígérték, hogy engedelmeskednek a szövetségnek, Izráel népe többször is megszegte esküjét. Engedetlenségük eredményeként Jeremiás a mai leckében mind Izráel, mind Júda házában beszél egy új szövetségről, amely a jövőben fog létrejönni. (Jeremiás 31:31). Ez az szövetség jobb lesz az elsőnél, mert Isten nem kőtáblákra, hanem a szívükbe fogja írni. Pál apostol elmagyarázza az eredeti szövetség célját: „a törvény” nem az üdvösséget szolgálta, hanem egy ideiglenes intézkedés volt, amelynek célja az volt, hogy az embereket Jézus Krisztusba vetett hitükön keresztül az üdvösséghez vezesse.

„Akkor a törvény ellentétes Isten ígéreteivel? Természetesen nem! Mert ha olyan törvény lett volna adva, amely életet adhat, akkor az igazság valóban a törvényből származna. De az Írás mindent a bűn alá zárta, hogy a Jézus Krisztusba vetett hit által az ígéret azoknak adatik, akik hisznek. Mielőtt a hit eljött, a törvény fogságában voltunk, bebörtönözve, amíg a jövő hit meg nem jelent. Tehát a törvény a mi őrzőnk volt, amíg Krisztus el nem jött, hogy a hit által igazuljunk meg.” Galata 3:21-24

Ez az új szövetség, amelyet Jeremiás megjövendölt, közvetítőre lesz szükség, hogy kibékítse Istent és Izráelt, akik az engedetlenség miatt elidegenedtek egymástól. Mózes volt az eredeti szövetség közvetítője, de Isten egyetlen fiát, Jézust adta, hogy ő legyen a jobb közvetítője ennek az új és jobb szövetségnek. (Mózes 5. könyve 18:15-19; ApCsel 3:22,23; 1 Timóteus 2:5). Az új szövetség először Izráellel lesz, de végül Krisztus ezeréves királysága alatt az egész emberiséget magában foglalja majd. (Jelenések 22:17; 20:6). Az új szövetség életet kínáló ajánlatát minden embernek engedelmeskedéssel kell elfogadnia.

Jelenleg Isten egy népet hív el, hogy Krisztus menyasszonya legyen, azzal a céllal, hogy az egész emberiséget megáldja a Messiási királyságban. „Kegyelemből vagytok megmentve. És Isten feltámasztott minket Krisztussal, és vele együtt ültetett minket a mennyei világokban Krisztus Jézusban, hogy a jövő korokban megmutassa a kegyelme páratlan gazdagságát, amelyet Krisztus Jézusban irántunk tanúsított jóságával.” (Efézus 2:5-7). Az egyházi osztály fejlődése nem az Újszövetség keretében, közvetítő segítségével történik. Inkább, ahogyan az apostol János mondja nekünk: „Van

közbenjárónk [vigasztaló vagy segítő, nem közvetítő]
az Atyánál, Jézus Krisztus, az igaz.” 1 János 2:1

Legyenek hűek reményünkhöz, hogy az egész
emberi fajt az Új Szövetség révén visszavezessük a
mennyei Atya () iránti harmóniába. Jelenések 21:1-
5

Előre megmondott helyreállítás

***Kulcsvers: „A hegyvidéki városokban, a völgyi városokban, a déli városokban, Benjámin földjén, Jeruzsálem környékén és Júda városaiban a nyájak ismét átmennek az őket számláló keze alatt, mondja az Úr.”
Jeremiás 33:13***

***Kiválasztott igeszakasz:
Jeremiás 33:1-13***

A mai kulcsvers Jehova kapcsolatára utal Izráel néppel, az ő választott népével. Izráel megfogadta, hogy engedelmes marad a törvények és rendeletek szövetsége alatt, cserébe az isteni gondoskodásért és áldásért. Isten gondoskodott róluk, ahogy a pásztor gondoskodik nyájáról. Dávid így írta: „Az Úr az én pásztorom. Mindent megad nekem, amire szükségem van.” (Zsoltárok 23:1). Ézsaiás próféta ugyanezt a kapcsolatot hirdeti a Teremtő és a kiválasztott népe között: „Ő gondoskodik nyájáról,

mint a pásztor. Karjaiba gyűjti a bárányokat. Szívéhez szorítva hordozza őket . Gyengéden vezeti azokat, akiknek kicsinyeik vannak.” Ézsaiás 40:11

Izrael problémái gyakran az Isten által kinevezett önző pásztorokból fakadtak: „Életemre esküszöm, mondja a Felséges Úr, hogy elhagytátok nyájamat, és minden vadállatnak kiszolgáltattátok őket. És bár pásztoraim voltatok, nem kerestétek meg elveszett juhaimat. Magatokkal törődtetek, és a juhokat éhen hagytátok.” Ezékiel 34:8

Izrael pásztorai azonban nem mind figyelmen kívül hagyták Jehova utasításait. Sok próféta hűségesen hirdette a népnek, hogy Isten egy napon pásztort fog küldeni, aki újra meg fogja alapozni Izrael helyét a nemzetek között. „Akkor egy pásztort fogok kinevezni fölük, aki táplálni fogja őket, egy uralkodót, mint az én szolgám, Dávid; ő fogja táplálni őket, és lesz a pásztoruk.” Ezékiel 34:23

Azok a hűséges izraeliták, akik figyeltek Isten hírnökeire, tudták, hogy Dávid a jövődölte Messiást előképezte. Mária, Jézus anyja, gyorsan megértette, amikor egy angyal jelent meg előtte azzal a hírrel, hogy egy különleges gyermeket fog szülni: „Te fogsz teherbe esni, és fiút fogsz szülni, akit Jézusnak kell nevezni. Ő nagy lesz, és a Magasságos Fiának

fogják nevezni. Az Úr Isten adja neki atyja, Dávid trónját.” Lukács 1:31,32

A kulcsversben szereplő „mondja” szó számlálást jelent. Jeremiás üzenete az, hogy Izráel, bár nagy bűnt követett el, ismét Jehova juhai közé fog tartozni. Pál kijelenti, hogy az evangélium „először a zsidóknak, aztán a görögöknek [pogányoknak]” szól. (Róma 1:16). Ez a vers, másokkal együtt, mint például az Apcsel 13:46 és a Róma 11:25,26, rávilágít arra a tényre, hogy Isten üdvösségi terve elsőbbséget biztosít a zsidó népnek, mivel ők voltak az elsők, akik megkapták az isteni ígéretek és szövetséget. Azonban ők nem voltak azok a juhok, akikről Jézus a János 10. fejezetében beszélt.

Arra a kérdésre, hogy ő-e a Messiás, Jézus így válaszolt: „Mondtam nektek, de ti nem hisztek. Azok a cselekedetek, amelyeket Atyám nevében végzek, tanúskodnak rólam, de ti nem hisztek, mert nem az én juhaim vagytok. Az én juhaim hallgatnak az én hangomra; én ismerem őket, és ők követnek engem. Én örök életet adok nekik, és soha nem vesznek el; senki sem ragadhatja ki őket a kezem közül. Atyám, aki nekem adta őket, nagyobb mindennél; senki sem ragadhatja ki őket Atyám kezéből.” János 10:24-29

Gedeon, Jefte és Sámson

***„Amikor az Úr bírákot állított fel, akkor az Úr a bíróval volt, és megszabadította őket ellenségeik kezéből a bíró egész ideje alatt.”
Bírák 2:18***

Józsue halála után több száz éven át nem volt határozott kormányzati rendszer Izraelben. A feljegyzések szerint ebben az időben mindenki azt tette, ami „a saját szemében helyesnek tűnt”. (4Móz 33:52-56; Bírák 21:25). A tendencia többnyire az igazságtalanság és a hamis istenek imádása felé mutatott. Gonosz cselekedeteik büntetéséül Isten megengedte, hogy az izraelitákat elnyomják ellenségeik, akiket nem űztek ki teljesen Kánaán földjéről, ahogyan ő parancsolta. (Bírák 2:13-15). „Az Úr azonban felemelt bírákot, akik megszabadították őket azok kezéből, akik kifosztották őket.” (16. vers). Ebben a cikkben három hűséges bíró – Gedeon, Jefte és Sámson – életét vizsgáljuk meg.

Gedeon volt Izráel ötödik bírója. Amikor először említik, egy angyal látogatja meg, miközben „a

szőlőprésnél búzát cséplett, hogy elrejtse azt a midianiták elől”, akik hét éven át nyomták Izráelt. Az angyal így szólt Gedeonhoz: „Az Úr veled van, te vitéz férfi!” (Bírák 6:11,12). Gedeon válasza az angyalnak nem volt túl lelkes. Nehéz volt számára megérteni, hogy ilyen körülmények között hogyan lehet azt mondani, hogy az Úr vele van, vagy valójában bármelyik izraelitával. Megkérdezte az angyalt: „Ha az Úr velünk van, miért ért minket mindez? És hol vannak azok a csodák, amelyekről atyáink meséltek nekünk, mondván: Nem az Úr hozott ki minket Egyiptomból? De most az Úr elhagyott minket, és a midianiták kezébe adta minket.” 13. vers

Ez a válasz nem feltétlenül jelenti azt, hogy Gedeon kételkedett az angyal állításában, hanem talán csak így szeretne volna további információkat szerezni. Gedeon úgy gondolta, hogy ha Isten a múltban csodákat tett, hogy megszabadítsa népét, akkor most is képes lenne rá, és biztosra akart menni, hogy ez az így is lesz. Az Úr az angyalon keresztül így válaszolt Gedeonnak: „Menj el ebben a hatalmadban, és megmented Izráelt a midianiták kezéből: nem én küldtelek téged?” Ez a biztosíték nem győzte meg Gedeont, mert így válaszolt:

„Hogyan menthetném meg Izráelt? Íme, a családom szegény Manassében, és én vagyok a legkisebb az apám házában.” 14–15. vers

Itt Gedeon megmutatja azt a jellegzetes alázatot, amely mindazokban megvan, akiket az Úr szolgálatában használt. Családja szegény volt, és nyilvánvalóan olyan körülmények között élt, hogy Gedeon úgy érezte, kevés jelentőségű a családban, ezért lepődött meg és habozott, amikor az Úr kijelölte őt népének megszabadítójának. Isten megnyugtatta ezt az alázatos embert, mondván neki: „Bizony, veled leszek, és te megvered a midianitákat, mint egy ember.” (Bírák 6:16). Amikor az Úr biztosítja őket arról, hogy „bizony, veled leszek”, akkor még a legalázatosabb és leggyengébb emberek is bátrak és merészek lesznek, ha hisznek benne, de Gedeon hitének megerősítésre volt szüksége. Nem kételkedett az Úrban, de biztos akart lenni abban, hogy valóban Izráel Istene beszél hozzá, ezért ismét így válaszolt: „Ha kegyelmet találtam a szemedben, akkor mutass nekem jelet, hogy valóban te beszélsz hozzám.” 17. vers

Ekkor Gedeon megkérte az Úr angyalát, hogy ne távozzon, „míg oda nem megyek hozzád, és elő nem hozom ajándékomat, és elé nem helyezem”. A

hírnök megígérte, hogy marad. „Gedeon bement, és elkészített egy kecskegidát és kovásztalan kenyeret egy efa lisztből; a húst egy kosárba tette, a levest egy edénybe, és kivitte neki a tölgyfa alá, és felajánlotta neki” (18–19. vers). Akkor az Isten angyala így szólt Gedeonhoz: „Vedd a húst és a kovásztalan kenyeret, tedd őket erre a sziklára, és öntsd ki a levest. És ő így tett. Akkor az Úr angyala kinyújtotta a kezében lévő bot végét, és megérintette a húst és a kovásztalan kenyeret; és tűz támadt a sziklából, és elpusztította a húst és a kovásztalan kenyeret. Azután az Úr angyala eltűnt a szeme elől.” 20-21. vers

Az Úr angyala emberi alakban jelent meg Gedeon előtt. Az isteni hatalom csodálatos megnyilvánulása és a mennyei hírnök hirtelen eltűnése ráébresztette Gedeont, hogy kivel beszélt. Akkor így szólt: „Jaj, Uram, Istenem! Mert láttam az Úr angyalát szemtől szembe. Az Úr pedig így szólt hozzá: Békesség legyen veled, ne félj, nem halsz meg.” 22–23. vers

A Baál-imádat megsemmisítése

Most, hogy Gedeon megbizonyosodott arról, hogy az Úr áldása vele van, készen állt arra, hogy folytassa

az izraeliták felszabadítását a midianiták alól. Ehhez szükséges előkészület volt a Baál-imádat megsemmisítése az országban. Ez súlyos próbatétel volt Gedeon számára, mert saját apja állított fel oltárt ennek a pogány imádatnak.

Az Úr angyala így szólt hozzá: „Vedd apád fiatal bikáját, a hét éves második bikát, és dönts le apád Baál-oltárát, és vágd ki a mellette lévő ligetet [a bálványimádáshoz használt szent fákat]! És építsd fel az Úrnak, a te Istenednek oltárát e szikla tetején, a kijelölt helyen, és vedd a második bikát, és mutass be égőáldozatot a liget fájával, amelyet kívágsz.”
Bírák 6:25,26

Gedeon végrehajtotta ezeket az utasításokat. Tíz szolgájának segítségét vette igénybe, „és úgy tett, ahogy az Úr mondotta neki”. Éjszaka hajtotta végre az utasításokat, mert félt apja háznépének reakciójától, és úgy gondolta, hogy a legjobb, ha a cselekményt befejezi, mielőtt ők rájönnek. Gedeon nem becsülte alá a Baál- -imádók heves reakcióját. Amikor a „városiak” megtudták, mi történt, és hogy Gedeon a felelős, azt követelték, hogy haljon meg.
27-30. versek

Ezt a követelést Gideon apjának, Joásnak intézték. Joás azonban, bár ő állította fel a Baál-oltárt és a
2025. október

ligetet, amelyet fia elpusztított, így válaszolt azoknak, akik Gedeon életét követelték: „Ti Baálért fogtok közbenjárni? Ti fogjátok megmenteni? Aki közbenjár érte, azt még reggel meg kell hálnia. Ha ő isten, akkor maga közbenjárjon magáért, mert valaki lerombolta az oltárát.” Bírák 6:31

Joás nyilvánvalóan mély benyomást tett rá az a tény, hogy Baál nem tudta megakadályozni saját oltárának lerombolását. Bölcsen szimpátiája Gedeon felé fordult, és bizalma Izráel Istenében egyre nőtt . „Azon a napon” Joás fiát „Jerubbaálnak [héberül: hadd küzdjön Baál] nevezte, mondván: Baál védje meg őt, mert lerombolta az oltárát.” 32. vers

Sereg gyűlt össze

Azonnali válság alakult ki. A feljegyzés szerint „akkor összegyűltek a midianiták, az amalekiták és a keleti népek, átkeltek , és letáboroztak a Jezreel-völgyben. De az Úr Lelke rátért Gideonra.” Megfújta a trombitát, és apja házának emberei összegyűltek hozzá. Küldötteket is küldött „egész Manasse földjére, akik szintén összegyűltek hozzá, és küldötteket küldött Áserhez, Zebulunhoz és Naftalihoz, és azok feljöttek, hogy találkozzanak velük.” (33-35. versek). A dolgok

gyorsan haladtak, és Gedeon hamarosan egy hadsereg vette körül, amely készen állt arra, hogy kövesse vezetését Izrael ellenségeinek megtámadásában. Az számára, akit apja házában a legkevésbé tartottak számon, ez bizonyára meglehetősen megdöbbenő fordulat volt; és nem csoda, hogy további biztosítékra volt szüksége az Úrtól.

„Gedeon így szólt Istenhez: Ha meg akarod menteni Izráelt az én kezem által, amint mondtad, íme, gyapjút teszek a padlóra; és ha a harmat csak a gyapjún lesz, és az egész föld körülötte száraz marad, akkor tudni fogom, hogy megmented Izráelt az én kezem által, amint mondtad.” (36–37. vers). Az Úr türelmes volt Gideonnal, és teljesítette kérését. Másnap reggel, amikor megvizsgálta a gyapjút, az teljesen átázott volt, és a feljegyzés szerint „egy tálnyi vizet” tartalmazott, míg a körülötte lévő föld száraz volt. Ez nagyon meggyőzőnek kellett volna lennie, de Gideon mégsem volt teljesen elégedett. Hogy teljesen biztos legyen, megfordította a feltételeket, és a második próbán azt kérte az Úrtól, hogy a gyapjú maradjon száraz, és a harmat a környező földre hulljon.

Gedeon tudta, hogy nagy dolgot kér, és így szólt Istenhez: „Ne haragudj rám, csak még egyszer szólok.” Az Úr ismét teljesítette Gedeon kérését, „mert a gyapjú száraz maradt, a föld pedig harmatos volt” (39–40. vers). Ne feledjük, hogy Gedeon Izrael történelmének olyan időszakában élt, amikor a nemzet bálványimádásba süllyedt, és évekig ellenségei nyomták el. Alig volt személyes tapasztalata vagy megfigyelése, amelyre hitét az Úrban alapozhatta volna. Mint Mózes a Midianban töltött negyven év után, Gedeonnak is különböző módon kellett megbizonyosodnia arról, hogy elhívták népét megszabadítani.

Pontosan ez a magabiztosság hiánya tette lehetővé az Úr számára, hogy Gideont ilyen csodálatos módon használja. Az Úr azonban még egy másik leckét is meg akart tanítani neki, mégpedig azt, hogy ne támaszkodjon a számbeli fölényre. Isten azt mondta neki, hogy a sereg, amelyet összegyűjtött , túl nagy. „Azok, akik veled vannak, túl sokan vannak ahhoz, hogy a midianitákat a kezükbe adjam, nehogy Izráel dicsekedjen velem szemben, mondván: Saját kezem mentett meg engem.” Bírák 7:2

A Gideon rendelkezésére álló önkéntes hadsereg eredeti létszáma harminckétezer fő volt. Az Úr utasítására Gideon azt mondta embereinek, hogy aki fél, az térjen vissza otthonába. „És visszatért a népből huszonkétezer, és maradt tízezer.” (3. vers). Akkor az Úr így szólt Gideonhoz: „Még mindig túl sok az ember. Vidd őket le a vízhez, és ott majd kiválasztom neked őket. Ha azt mondom: „Ez veled menjen”, az veled megy; ha pedig azt mondom: „Ez ne menjen veled”, az nem megy.” 4. vers

A próba egyszerű volt. Válaszd szét azokat, akik a nyelvükkel nyalják a vizet, mint a kutyák, azoktól, akik letérdelnek inni.” A tízezerből csak háromszáz nyalta a vizet, „kezüket a szájukhoz téve”, és így éberén figyelni tudtak, miközben ittak. Ez a háromszáz ember alkotta azt a teljes sereget, amelyet Gedeon vezetett a midianiták ellen. 5-7. vers

További megerősítés

Izrael ellenségeinek hatalmas serege táborozott le a Jezreel-völgyben. Gedeonnak kétségtelenül további biztosítékra volt szüksége, hogy egy ilyen fegyveres erőcsapatot csupán háromszáz ember legyőzhessen. „Ugyanezen az éjszakán” az Úr utasította Gedeont, hogy vigye magával Phurah-t, a szolgáját, a

midianiták táborába, „és hallani fogod, mit mondanak”. Az Úr azt mondta neki, hogy amit hallani fog, bátorságot ad neki a későbbiekben végrehajtandó támadáshoz. 9-11. versek

Ez a látogatás a midianiták táborában éjszaka történt, és az örök nem vették észre. „Gedeon éppen akkor érkezett, amikor egy férfi egy barátjának mesélte az álmát. Azt mondta: Álmodtam. Egy kerek árpakenyér gurult be a midianiták táborába. Olyan erővel csapódott a sátorba, hogy az felborult és összedőlt. Barátja így válaszolt: Ez nem lehet más, mint Joás, az izráelita fia, Gedeon kardja. Isten a midianitákat és az egész tábornak az ő kezébe adta.” (13–14. vers) Gedeon, aki meghallotta ezt az álmot és annak értelmezését, megkapta a szükséges bizonyosságot, hogy az a háromszáz fős kis csapat, amelyet Isten választott ki seregének, valóban legyőzheti a midianitákat. Visszatérve katonáihoz, így szólt: „Keljetek fel, és menjetek a midianiták táborába, mert az Úr a ti kezetekbe adta a midianiták seregét.” 15. vers

Gedeon háromszáz katonája nem kapott fegyvert, de most mindegyiküknek adott egy trombitát, egy agyagkorsót és egy lámpát vagy fáklyát, amelyet a

korsóba kellett helyezniük. Kétséges, hogy az emberiség történetében bármely más hadsereg is így volt felszerelve. Bár a feljegyzések nem említik, aligha kétséges, hogy Gedeon harci módszereit és támadási tervét az Úr irányította. Miután felfegyverzte őket, Gedeon három csoportra osztotta csapatait, és a völgyben táborozó midianita sereg körülvevő dombok oldalain helyezte el őket. Gedeon az egyik kis csapatnál foglalt helyet. Bírák 7:16

Mindenkinek azt parancsolta, hogy tegyen úgy, ahogy ő. Amikor ő megfújta a trombitáját, nekik is meg kellett fújniuk a sajátjukat. Ezzel egy időben el kellett törniük a kancsókat, amelyekben a fáklyáikat rejtették. Aztán ki kellett kiáltaniuk: „Az Úr és Gedeon kardja!” (17-18. vers). A midianita, aki korábban értelmezte társának álmát, azt mondta: „Ez nem lehet más, mint Gideon kardja.” Valószínűleg sok midianita hallott erről az álomról és annak értelmezéséről, így amikor meghallották a „ ” háromszázas kiáltását, biztosan azt gondolták, hogy az álom valóra válik.

Nyilvánvalóan Gideon stratégiája többet rejtett magában, mint amit a felszínen láttak. Bár serege kicsi volt, úgy állította fel őket, hogy gyakorlatilag körülvették a midianiták táborát. Általában csak a

hadsereg kapitányai fújtak trombitát és hordtak fáklyákat, és amikor a midianiták háromszáz trombita hangját hallották és háromszáz fáklya villódzását látták, amely minden oldalról körülvette őket, biztosan azt a benyomást keltette bennük, hogy hatalmas hadsereg támad rájuk. Ma ezt a stratégiát „pszichológiai hadviselésnek” nevezhetnénk.

Amikor a háromszázan megfújták trombitáikat, összetörték korsóikat, meggyújtották fáklyaikat, és kiáltották: „Az Úr és Gedeon kardja!”, félelem és pánik terjedt el az ellenség soraiban. „Az Úr minden ember kardját testvére ellen fordította, az egész seregben” (19–22. vers). Amint a midianiták egymásra támadtak, elmenekültek. Az izraeliták üldözték őket, végül elfogták és megölték fejedelmeiket és királyaikat (Bírák 7:23–25; 8:1–21). Izrael győzelme teljes volt.

Gedeon a Biblia egyik legszerényebb és egyben legtehetségesebb államférfija. Amikor az Úr angyala először szólt hozzá, elmagyarázta, hogy ő a legkisebb az apja házában, és megőrizte ezt az alázatosságot. Hallotta, hogy a midianiták a „Gedeon kardja” kifejezést használják, de amikor kis seregét arra utasította, hogy ezt használják csatakiáltásként,

hozzáadta Isten nevét, és azt az első helyre tette: „Az Úr kardja és Gedeon kardja”.

Amikor győzelmei teljesek voltak, „Izráel fiai így szóltak Gideonhoz: Uralkodj felettünk te, a te fiad és a te fiad fia is, mert te szabadítottál meg minket a midianiták kezéből”. Itt azonban ismét megnyilvánult Gedeon alázatossága és helyes szemléletmódja. Erre a kérésre így válaszolt: „Nem fogok uralkodni rajtatok, és fiam sem fog uralkodni rajtatok: az Úr fog uralkodni rajtatok” (Bírák 8:22,23). Így ismét ez a hűséges izraeli bíró az Urat tartotta népének szem előtt, hangsúlyozva, hogy csak az Ő iránti engedelmességgel remélhetnek továbbra is szabadságot és jólétet.

Gedeon példájának és hűséges bírói munkájának eredményei csak addig tartottak, amíg élt. „Amint Gedeon meghalt, ... Izráel fiai ismét elfordultak, és Baálok után paráználkodtak, és Baál-Beritot, a ot tették meg istenükké. És Izráel fiai nem emlékeztek az Úrra, a Istenükre, aki megszabadította őket minden oldalról ellenségeik kezéből; és nem mutattak irgalmat Jerubbaál, azaz Gideon házának, mindazért a jóságért, amelyet ő Izráelnek mutatott.” Bírák 8:33-35

Jefte és lánya

Gedeon halála és fia, Abimelech gonoszsága után az Úr egy sor bírót emelt fel, hogy irányítsák Izráel ügyeit, de róluk alig vagy egyáltalán nem találunk információt, amíg el nem jutunk Jeftehez, Gileád fiához. Jephthah-t hatalmas, vitéz emberként mutatják be, de testvérei kiközösítették, mert „idegen asszony” fia volt, és „elmenekült testvéreitől, és Tob földjén lakott”. Bírák 11:1-3

Jephthah vezetőként és katonaként való képességeit nyilvánvalóan azok is elismerték, akik magukat társadalmilag felsőbbrendűnek tartották. Amikor Izrael súlyos elnyomás alá került az ammoniták részéről, a vének felkeresték Jephthah-t, és segítségét kérték, megígérve neki a nemzet vezetését, miután legyőzte az ammonitákat (). Jephthah vonakodva elfogadta az ajánlatot, és győzelmet aratott, ahogyan azt korábban más hadvezérek is tették, amikor az Úr áldása rajtuk volt. 4-32. versek

Jephthah neve azonban nem katonai szakértelme miatt szerepel kiemelten a szent iratokban, hanem azért, mert ígéretet tett az Úrnak, hogy ha isteni

segítségével győzelmet arat, akkor azt feláldozza az Úrnak. Az ígéret szerint az első, aki kijön a házból, amikor visszatér a csatából, azt feláldozza az Úrnak. 30-31. vers

Amikor Jefte visszatért a csatából, egyetlen gyermeke, a kislánya volt az első, aki kijött a házból, hogy üdvözlje. A beszámoló szerint „amikor meglátta, elszakította ruháit, és így szólt: Jaj, lányom! Teljesen tönkretettél! Szerencsétlenséget hoztál rám! Mert fogadalmat tettem az Úrnak, és nem vonhatom vissza.” 34-35. vers

Izrael nemesei között az Úr előtt tett fogadalom nagyon komoly dolog volt. Salamon azt írta, hogy jobb nem fogadalmat tenni, mint fogadalmat tenni és nem betartani. (Prédikátor 5:4,5). Jefte is ezt a nézetet vallotta, és bár fogadalma sokkal drágábbnak bizonyult, mint várt, miután ilyen ünnepélyes kötelezettséget vállalt, nem látott más kiutat, mint hogy betartsa. Lánya nem lázadt fel. Megértette a helyzetet, és csak két hónapot kért, amely alatt, ahogy a feljegyzésben áll, „felfelé és lefelé járhatok a hegyeken, és sirathatom szüzességemet, én és társaim”. Jefte teljesítette ezt a kérést. A két hónap letelte után „visszatért apjához,

aki úgy tett vele, ahogy megfogadta, és nem ismerte meg férfit”. Bírák 11:36-39

Általában azt feltételezik, hogy Jefte valóban feláldozta a lányát, ahogyan egy bikát vagy kecskét áldoznának fel. Valóban, a bibliai beszámoló felületes olvasata ezt a nézőpontot támasztja alá. Azonban a 40. vers néhány bibliafordításban szereplő értelmezése más gondolatot sugall. Ez azt magyarázza, hogy Izráel leányai évente „elmentek beszélni Jefte leányával, Gileádból, négy napra az évben”.

A 39. vers szerint ez „szokássá vált Izraelben”. Jefte lánya biztosan életben maradt, különben Izrael asszonyai nem beszélgethettek volna vele minden évben. A feljegyzéseket alaposabban megvizsgálva kiderül, hogy valójában az történt, hogy a lány egész életében szűz maradt, ami az izraeliták szemszögéből hatalmas áldozat volt, amit az apja kért tőle.

Ez a gondolat egyértelműen kitűnik a feljegyzésből. Amikor Jefte elmagyarázta álláspontját lányának, és ő két hónap haladékot kért, nem azért kérte ezt a két hónapot, hogy felkészüljön a halálra, ahogyan egyes kommentátorok magyarázzák, hanem azért, hogy

sirassa szüzességét. (Bírák 11:37). Amikor visszatért, és apja „megcselekedte vele, amit megfogadott”, azt írják, hogy „nem ismert férfit”. Jephthah az „Úr Leke” által vezetett ember volt (29. vers). Mint ilyen, nem tett volna fogadalmat, hogy lányát áldozatul ajánlja, mert ezt a mózesi törvény tiltotta. Deuteronomium 12:29-31

Az ammóniak feletti győzelme után Jefte szükségesnek tartotta, hogy leverje az efraimiták lázadását Izraelben. Lázadásuk nagyrészt abból fakadt, hogy Jefte nem kérte segítségüket az ammóniak legyőzésében. Állításuk nem volt igaz, és Jefte sikeresen leverte lázadásukat. Jephthah életéről semmi más nem szerepel a feljegyzésekben, csak az, hogy bírói tisztsége hat évig tartott, majd meghalt. Bírák 12:1-7

A hatalmas Sámson

Jephthah halála után számos más bíró szolgált Izrael nemzetének, de őket csak megemlítik a feljegyzésekben. A következő bíró, akit kiemelnek, Samson, Manoah fia. Őt azért emelték bíróvá, mert – ahogyan az előző alkalmakkor is – „Izrael fiai ismét gonoszt cselekedtek az Úr szeme előtt”. Büntetésül

„az Úr negyven évre a filiszteusok kezébe adta őket”.
Bírák 13:1

Sámson anyja meddő volt, de egy angyal megjelent előtte, és bejelentette neki, hogy fiút fog szülni. Manoah, a férje, nem volt jelen, amikor ez történt, és imádkozott, hogy ő is láthassa ezt a látogatót, akit még nem ismertek fel angyalként. Kérését meghallgatták, és a találkozás során Manoah egy sziklán feláldozott egy kecskegidát, és miközben az égett, az angyal a lángokban felemelkedett. Ekkor tudták meg, hogy egy angyal látogatta meg őket, ami ráébresztette őket arra, hogy a fiú, akinek fogják hívni, milyen nagy jelentőséggel bír Izrael számára. Az angyal magyarázata szerint ő lesz az, aki „elkezdi kiszabadítani Izraelt a filiszteusok kezéből”. 2–24. versek

Az Úr utasításainak megfelelően Samson fejét csecsemőkorától fogva nem borotválták, mert szülei utasítást kaptak, hogy egész életében nazírnak kell lennie. A zsidó törvény szerint, amint azt a 4Móz 6:1-21 rögzíti, a nazír az volt, aki elszakadt a néptől, és kizárólag az Úr szolgálatának szentelte magát, akár egy korlátozott időre, akár egész életére. A nazír egyik külső jellemzője a levágatlan haja volt.

Sámson nagy erejéről híres. Ugyanakkor azonban az Újszövetség mércéje szerint személyes élete nem dicséretes. Mindazonáltal szívében nyilvánvalóan hűséges volt Istenhez, így a Zsidókhoz írt levélben az ókori hit hősei között szerepel, akárcsak a korábban említett Gedeon és Jefte. Zsidókhoz írt levél 11:32

Bár Samson házas volt, valamivel később megismerkedett és „megszerette egy nőt, akinek a neve Delila volt” (Bírák 16:4). Delila nyomására Samson elárulta neki, hogy erejének titka a haja. (15-17. versek). ből nem szabad azt feltételeznünk, hogy valami titokzatos módon az ereje a hajából áradt a testébe. Úgy tűnik, hogy amíg megőrizte a haját, az Isten iránti odaadás szimbólumát, addig az Úr erőt adott neki, hogy véghezvigye a róla szóló hatalmas erőpróbákat.

Miután megtudta Samson hajának titkát, Delilah kihasználta az alkalmat, és míg Samson aludt, egy férfit bízott meg, hogy vágja le a haját. Valószínűleg az Úr nem engedte volna ezt, ha Samson nem szegte volna meg Isten iránti odaadásának fogadalmait azzal, hogy Delilah-val flörtölt. Miután Samson haját levágták, az Úr visszavonta

támogatását, és a filiszteusok elfogták Samsont, kivájták a szemét, és börtönbe vetették (19-21. vers).

Mivel Sámson az Úr által adott erővel oly sokáig zaklatta a filiszteusokat, azok dicsekedtek azzal, hogy most már hatalmukba kerítették. Hogy biztosan ne szökhessen meg, rézbilincsekkel kötözték meg. A hatalmas Sámson feletti győzelmet ünnepezve a filiszteusok fejedelmei összegyűltek, hogy áldozatot mutassanak be istenüknek, Dágonnak. 23-24. vers

Ez a gyülekezet a pogány templomukban volt, és nagy tömeg gyűlt össze. „A ház tele volt férfiakkal és nőkkel; és a filiszteusok minden ura ott volt; és a tetőn körülbelül háromezer férfi és nő állt, akik nézték, ahogy Samson szórakoztatja őket.” (25-27. versek). Micsoda megaláztatás a hatalmas Samson számára!

A helyzet hamarosan megváltozott. Samson hite segített neki. Haja újra növekedni kezdett, és ő ismét az Úr segítségét kérte, hogy bosszút állhasson a filiszteusokon. A továbbiak története jól ismert. Két, az épület tetőjét tartó oszlop közé szorította magát, és szétlökte őket, „és a ház összeomlott a fejedelmekre és az összes ott tartózkodó emberre.

Így halála során több embert ölt meg, mint életében.”
22,28-30 versek

Itt is azt kell feltételeznünk, hogy a filiszteusok templomát az Úr által adott különleges erő döntötte le. Samson minden erőfeszítése ugyanolyan csoda volt, mint Jerikó falainak lerombolása vagy a Vörös-tenger szétválasztása. Hogy miért választotta az Úr, hogy erejét egy emberen keresztül mutassa meg, azt nem tudhatjuk, csak annyit, hogy ez segít illusztrálni, hogy Istenünknek nincsenek korlátai abban, hogy milyen módszerekkel éri el céljait.

Jövőbeli bírák

Krisztus és hűséges követői a jelen korban lesznek a bírák abban a jövőbeli ítéletnapon. (Cselekedetek 17:31; 1 Korinthus 6:2). Ahogy Izrael az isteni törvény megszegése miatt ellenségeinek rabságába került, úgy az egész világ most a bűn és a halál rabságában van – zsidók és pogányok egyaránt. Azonban Isten megfelelő időben fel fogja emelni ezeket a bírákat, akiket előre felkészítettek erre a nagy felelősségre, és rajtuk keresztül az egész emberiség minden hajlandó és engedelmes tagja megszabadul a haláltól. Ez egy dicsőséges kilátás!